

Taina Vallander

6.11.2020

VN/22476/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kausityölain muuttamisesta

- STTK kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi kausityölain muuttamiseksi.
- STTK piti tärkeänä, että keväällä 2020 koronaepidemian vallitessa hallitus sääti väliaikaisella lailla maassa oleskeluluvalla tai kausityölain mukaisilla luvilla oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuuden vaihtaa työnantajaa ja ammattialaa.
- Väliaikaisella lailla pystyttiin tarjoamaan huoltovarmuuden kannalta tärkeisiin tehtäviin työvoimaa poikkeusoloissa, joissa rajat olivat kiinni. Toisaalta onnistuttiin helpottamaan työttömyyttä aloilla, kuten esimerkiksi palvelualat, joiden toimintaedellytykset koronaepidemia oli muuttanut.
- Kolmansien maiden kansalaisille paluu kotimaahan ei olisi ollut koronatilanteessa mahdollinen esimerkiksi rajojen sulkemisen vuoksi.
- STTK pitää tärkeänä, että vastaavaan tilanteeseen varaudutaan vuoden 2021 osalta ennakoiden ja kausityövoiman tarpeeseen pyritään löytämään vastaavia keinoja.
- STTK korostaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon aloja ei tulisi arvioida vastaavalla tavalla kuin muita työvoimapula-aloja, niiden erityisen luonteen vuoksi.

Lain kohdentuminen, keinot ja vaikutukset

Lain väliaikainen muutos koskisi mm. maatalousalan, kuljetusalojen, infrastruktuurin, elintarviketeollisuuden ja hoitotyön parissa työskenteleviä ulkomaalaisia kausityöntekijöitä.

- STTK:n näkemys on, että esityksen taustatiedot eri alojen kausiluontoisesta työvoiman tarpeesta ja koronavirusepidemian haitallisista vaikutuksista siihen ovat oikean suuntaiset.
- Lainmuutos on oleellista saada aikaan ennakoidusti, sillä monessa kesäkauteen painottuvassa kausityössä työvoiman korostunut tarve alkaa jo loppukeväästä
- Monet lakiesityksessä mainituista aloista ovat kriittisiä huoltovarmuuden kannalta, joten kyse ei ole pelkästään taloudellisesta intressistä.
- STTK ei katso, että sosiaali- ja terveydenhuollon alat voivat olla lakimuutoksessa rinnastettavissa muihin esimerkiksi kausityön kaltaisiin aloihin.

Taina Vallander

6.11.2020

- Sosiaali- ja terveydenhuollossa kolmansien maiden kansalaisten rekrytoinnissa ja siirtymisessä työstä työhön, tulee henkilöllä olla kaikissa tapauksissa Valviran myöntämä ammatinharjoittamislupa sekä oikeus käyttää nimikesuojattua ammattinimikettä. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on välttämätöntä huomioida työntekijän riittävä osaaminen sekä kielitaito, jotta potilas- ja työturvallisuus ei tehtävässä vaarannu.
- Kansainvälisessä rekrytoinnissa tulee noudattaa eettisen rekrytoinnin pelisääntöjä. Ulkomailta rekrytoinnissa Suomi ei myöskään voi siirtää omaa työvoimapulaansa kolmansien maiden kannettavaksi eli rekrytoida aktiivisesti maista, joissa on pulaa koulutetusta avainosaajista. Koronapandemian tilanteessa pula terveydenhuollon osaajista on globaali.
- Eettisen rekrytoinnin periaatteisiin kuuluu myös, että ammattilaisia rekrytoitaessa heidän etenemistään tuetaan koulutusta vastaaviin tehtäviin. Esimerkiksi sairaanhoitajien rekrytointi hoiva-avustajiksi ei ole eettisen rekrytoinnin periaatteiden mukaista.
- STTK korostaa, että viranomaisvalvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota ulkomaalaisen työvoiman kohteluun ja työolosuhteisiin mainituilla aloilla, kun lainsäädännön väliaikainen muutos astuu voimaan. Myös vuoden 2020 aikana tehdystä väliaikaisesta lainsäädännön muutoksesta on tärkeä kerätä kokemukset, jotta valvonta ja tarkastusprosesseja voidaan tehostaa. Ulkomaalaisen työvoiman heikoista olosuhteista varsinkin rakennuksilla ja marjanpöiminnässä on räikeitä esimerkkejä sekä kuluneelta, että aiemmilta vuosilta.

STTK ry

Taina Vallander
johtaja

Lisätietoja

Taina Vallander
taina.vallander@sttk.fi
p. 040-1841464